

3.4.2006

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelle

Viite

Asia

SUOMEN HALLITUKSEN VASTAUS EY 226 ARTIKLAN MUKAISESSA ASIASSA C-342/05, KOMISSIO VASTAAN SUOMI

SUOMEN HALLITUKSEN Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 41 artiklassa tarkoitettu **VASTAUS**

Asiassa C-342/05

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään Michael van BEEK, oikeudellinen neuvonantaja, sekä Ilkka KOSKINEN, oikeudellisen yksikön jäsen, prosessiosoite Luxemburgissa komission oikeudellisen yksikön jäsen Luis ESCOBAR GUERRERO, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaan

Suomen tasavalta, asiamiehenään valtionasiamies Elisabeth BYGLIN, jonka prosessiosoite Luxemburgissa on Ambassade de Finlande, 2 rue Heine, L-1720 Luxembourg.

1. Suomen hallitus on 1.3.2006 vastaanottanut Euroopan yhteisöjen komission toimittaman vastauksen asiassa C-342/05, Euroopan yhteisöjen komissio vastaan Suomi.
2. Suomi uudistaa vastineessaan lausumansa ja toteaa, että komission vastauksessa ei ole esitetty mitään sellaista, jonka johdosta komission kannane tulisi hyväksyä.
3. Komission vastauksessa esitettyjen väitteiden osalta Suomi lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

Ei haittaa suotuisan suojelun tason säilyttämistä

4. Komissio täsmentää vastauksensa kohdissa 2-4 kanteensa perusteena esittämää suden suojelun tasoa koskevaa väitettään todeten, että suden suojelun taso ei ole vuonna 2002 ollut suotuisa. Komissio viittaa edelleen väitteensä tueksi raporttiin "Suomen lajien uhanalaisuus 2000", jossa susi on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Lisäksi komissio viittaa joulukuussa 2005 julkaistun Suomen susikannan hoitosuunnitelmaan, jossa todetaan, että "Suomen lajien uhanalaisuus 2000" raportissa susi luokitellaan erittäin uhanalaisten lajien luetteloon. Komissio viittaa myös Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa mainittuun pienimmän elinvoimaisen kannan käsitteeseen. Johtopäätöksensä komissio toteaa, että suden suojelun taso ei vuonna 2002 ole ollut suotuisa, koska pienimmän elinvoimaisen kannan kriteerin mukaan lisääntyviä pareja olisi tullut olla 20. Tähän viitaten komissio ei hyväksy Suomen näkemystä, että susitilanne Suomessa täyttää luontodirektiivin 1 artiklan i kohdassa suotuisalle suojelun tasolle asetetut kriteerit ja että suojelusta poikkeava käytäntö Suomessa ei haittaa suotuisan suojelun tason säilyttämistä.
5. Suomi viittaa vastineensa kohdissa 42-54 esitettyyn. Kuten Suomi on todennut, suotuisaa suojelun tasoa on arvioitava luontodirektiivin 1 artiklan i kohdan nimenomaisten määräysten mukaisesti.
6. Suomi toistaa näkemyksensä siitä, että susitilanne Suomessa täyttää nämä luontodirektiivin 1 artiklan i kohdassa lajin suotuisalle suojelun tasolle asetetut kriteerit. Suomi on osoittanut vastineessaan ja vastineensa liitteenä olevilla asiakirjoilla, että Suomen susikanta on vahvistunut

merkittävästi viime vuosina. Lajin kehittymistä koskevat tiedot osoittavat direktiivin edellyttämällä tavalla, että laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana.

7. Suomen näkemyksen mukaan komissio ei ole edelleenkään osoittanut, että suden suojelusta poikkeaminen olisi *haitannut suotuisan suojelun tason säilyttämistä* Suomessa. Kuten Suomi on vastineensa liitteenä olevilla asiakirjoilla osoittanut, Suomessa noudatettava käytäntö on päin vastoin johtanut susikantojen kasvuun. Suomessa noudatettavan käytännön ei näin ollen voida katsoa haittaavan suotuisan suojelun tason säilyttämistä.
8. Mitä tulee siihen komission toteamukseen, että "Suomen lajien uhanalaisuus 2000" -raporttiin on viitattu joulukuussa 2005 julkaistussa Suomen sudenhoitosuunnitelmassa, Suomi huomauttaa, että komission viittaus on harhaanjohtava. Komissio jättää mainitsematta, että sudenhoitosuunnitelmassa todetaan kyseisen raportin osalta nimenomaisesti raportin olevan uusien vastaavanlaisista raporteista ja luokituksen perustuvan vuoden 1998 tilanteeseen, jolloin Suomessa esiintyi vähintään 95 sutta.¹ Vuoden 2005 sudenhoitosuunnitelman taustaosiossa mainittua "Suomen lajien uhanalaisuus 2000" -raporttia ei tule tulkita uhanalaisuusluokituksen päivitykseksi kuten komissio vastauksessaan antaa ymmärtää.
9. Pienimmän elinvoimaisen kannan määritelmän osalta Suomi toteaa, että myöskään tämä määritelmä ei ole ratkaiseva luontodirektiivin mukaista suotuisaa suojelun tasoa arvioitaessa. Suotuisaa suojelun tasoa koskevassa luontodirektiivin 1 artiklan i) kohdassa viitataan sanamuotonsa mukaan kannan kehittymistä koskeviin tietoihin. Mitään yksittäistä lukua - yksilö-, pari-, pentuemäärää tai pentuekokoa - ei näin ollen voida pitää ratkaisevana, vaan huomioon on otettava lajin kantojen kehityssuunta pidemmällä aikavälillä. Kuten Suomi on edellä kohdassa 5-7 todennut, Suomen susikannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat suden suojelun tason täyttävän luontodirektiivin 1 artiklan i kohdassa lajin suotuisalle suojelun tasolle asetetut kriteerit.

¹ Suomen susikannan hoitosuunnitelma. Vammala 2005, s. 15.

10. Komission vastauksessaan esittämän luontodirektiivin 16 artiklan poikkeusperusteiden soveltamisalaa koskevan yleisen linjan osalta Suomi haluaa huomauttaa, että komission esittämän näkemyksen mukaan luontodirektiivin 16 artiklan mukaisten poikkeusperusteiden soveltaminen olisi mahdollista vain, jos kyseinen laji on suotuisalla suojelun tasolla.
11. Ottaen huomioon, että yhteisöjen tuomioistuimen direktiivin tulkintaa koskevilla kannanotoilla on yleisempää merkitystä kaikkien luontodirektiivin liitteissä mainittujen lajien osalta, Suomi haluaa tuoda esiin seuraavaa.
12. Suomi kiistää ehdottomasti komission poikkeusperusteiden soveltamisalasta esittämän suojelun tasoa koskevan tulkinnan. Komission tulkinta on ristiriidassa sekä luontodirektiivin systematiikan kanssa että komission itsensä julkisesti esittämän kannan kanssa.²
13. Luontodirektiivin 16 artiklan poikkeusperusteita arvioitaessa on otettava huomioon luontodirektiivin yleinen systematiikka ja direktiivin tavoitteet.
14. Luontodirektiivin 2 artiklan mukaan direktiivin tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä. 2 artiklan sanamuodon mukaan direktiivin mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan yhteisön tärkeänä pitämien eläinlajien *suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai sen ennalleen saattaminen*.³
15. Luontodirektiivin 16 artiklan tiukasta suojelujärjestelmästä poikkeamista koskevia määräyksiä tulkittaessa ratkaisevaa ei siis välttämättä ole suojelun taso sinänsä vaan poikkeamisen *vaikutus* suojelun tasoon.
16. Kuten komissio itse on luontodirektiiviä koskevassa luomnosasiakirjassaan todennut, vähemmän suotuisa suojelun taso ei estä 16 artiklan poikkeusperusteiden soveltamista. Komissio toteaa tältä osin, että mitä vähemmän suotuisa suojelun taso ja suojelun tason kehityssuunta on, si-

² Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, Draft - version 4 (November 2005), Kappale III. Article 16, s. 50 eteenpäin, luettavissa sivustolta http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/species_protection/specific_articles/art12/index_en.htm

³ Kursivointi tässä.

tä poikkeuksellisempia olosuhteita edellytetään, jotta poikkeamisedellytykset täyttyisivät.⁴

17. Tämän johdosta komissio toteaa luonnosasiakirjassaan niin ikään, että poikkeamista ei tulisi myöntää, jos poikkeamisella haitataan suojelun tason taikka suotuisan suojelun tason saavuttamista. Poikkeamisen vaikutuksen tulisi olla neutraali tai positiivinen lajin kannalta.⁵ Komissio ei siis tässä yhteydessä edellytä, että lajin suojelun tason olisi välttämättä oltava suotuisa.

"(51) As for the second question, the specific impact of the derogation foreseen needs to be assessed. For all derogations it is generally the rule that they cannot be granted if they have a detrimental effect on the conservation status or the attainment of favourable conservation status at all levels of a species; i.e. if it is likely that a derogation has significantly negative effect on the population concerned or the prospects of this population or even on the biogeographical level within a Member State, the competent authority should not allow for it. The net result of a derogation should be neutral or positive for a species."⁶

18. Komissio jatkaa tekstissään, että mikäli kyseessä oleva populaatio on terve ja on epätodennäköistä, että populaation tila kärsisi haitallista vaikutusta poikkeamisesta vaikkakin populaation tila luonnonmaantieteellillä tasolla on vähemmän hyvä, olisi poikkeaminen luonnollisesti helpommin oikeutettavissa kuin jos kyseessä oleva populaatio olisi huonossa tilassa ja vähenevä.⁷
19. Suomen näkemyksen mukaan tämä komission julkisesti esittämä näkemys on johdonmukainen ja ottaa huomioon luontodirektiivin tavoitteet ja systematiikan toisin kuin komission nyt esillä olevassa asiassa esittämä kanta.

⁴ Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, Draft - version 4 (November 2005), s. 61, luettavissa sivustolta http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/species_protection/specific_articles/art12/index_en.htm

⁵ Alleviivaus tässä.

⁶ Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, Draft - version 4 (November 2005), s. 61, luettavissa sivustolta http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/species_protection/specific_articles/art12/index_en.htm

⁷ Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, Draft - version 4 (November 2005), s. 61-62, luettavissa sivustolta http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/species_protection/specific_articles/art12/index_en.htm

20. Edellä sanotun perusteella Suomi katsoo edelleen, että susitilanne Suomessa täyttää luontodirektiivin 1 artiklan i kohdassa lajin suotuisalle suojelutasolle asetetut kriteerit ja että suden suojelusta poikkeamista koskeva käytäntö Suomessa ei ole haitannut suotuisan suojelun tason säilyttämistä. Suomi ei näin ollen riko luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä.

Pyyntilupajärjestelmä

21. Komissio väittää vastauksensa kohdassa 5, että maa- ja metsätalousministeriön etukäteen asettamat vuosittaiset aluekiintiöt rajatulle ajanjaksolle eivät ole perusteltuja, koska poikkeukset tiukasta suojelujärjestelmästä poikkeamiselle on arvioitava jokaisen pyyntiluvan kohdalla erikseen riippumatta ajankohdasta.
22. Suomi viittaa vastineensa kohdassa 21 ja 22 esitettyyn. Kuten Suomi vastineessaan on todennut, ministeriön asettama raja on riistanhoitopiirien myöntämien yksittäisten pyyntilupien nojalla poistettavien yksilöiden ehdoton yläraja. Yläraja osoittaa sen määrän, joka voidaan biologisesti arvioiden poistaa kantoja vaarantamatta riistanhoitopiirien päätösten nojalla ja luonnollisesti luontodirektiivin asettamien edellytysten vallitessa. Rajan tarkoituksena on siis varmistaa, ettei lajin suojelun tasoa vaaranneta riistanhoitopiirien päätöksillä.
23. Yläraja ei missään tapauksessa ole sellainen kiintiö, joka piirien tulisi pyrkiä täyttämään. Se ei myöskään ole pyyntiluvan myöntämisen peruste. Kuten Suomi on vastineessaan selostanut, pyyntilupa on myönnettävä yksittäistapauksittain erikseen luontodirektiivin asettamien reunaehtojen rajoissa.
24. Komissio on luontodirektiiviä koskevassa luonnosasiakirjassaan todennut, että suhteellinen lähestymistapa poikkeuksien myöntämisen yhteydessä edellyttää huolellista harkintaa ja rajausta jäsenvaltion sisällä. Komissio pitää tämän vuoksi välttämättömänä, että viranomainen, jolla on paras alueellinen kokonaiskuva, ohjaa suhteelliseen lähestymistapaan, vaikka käytännön ratkaisut tehdään alueellisella tai paikallisella tasolla.

"(12) Consequently, it should be stressed that the proportional approach concerning the use of derogations needs careful consideration and framing at national and/or biogeographic level within a Member State. It is therefore necessary that the authority, which has the greatest territorial overview in a Member State (and if necessary also the view beyond the borders in case of transboundary populations) guides a proportional approach even though it may then be applied in practice on regional or local level."⁸

25. Suomi toteaa, että alueellisten ylärajojen asettamisella Suomi on menettänyt juuri komission luonnosasiakirjassaan edellyttämällä tavalla. Alueellisen kokonaiskuvan hallitseva viranomainen (maa- ja metsätalousministeriö) rajoittaa vuosittaisilla ylärajoilla alueellisen tason (riistanhoitopiiri) tapauskohtaista päätöksentekoa.

Muu tyydyttävä ratkaisu

26. Komissio on vastauksensa liitteeksi liittänyt kaksi maa- ja metsätalousministeriön pyyntilupapäätöstä.⁹ Komissio toteaa näiden päätösten osalta, että päätöksissä ei ole selvitetty muun tyydyttävän ratkaisun olemassaoloa. Edelleen komissio väittää, ettei liitteenä 3 olevan päätöksen osalta lupaa ole perusteltu yksilöimättä lauman susia tarkemmin, mitkä sudet aiheuttavat erityisen merkittävää vahinkoa tai ovat vaarana yleiselle turvallisuudelle.¹⁰ Johtopäätöksensä komissio esittää päätösten osoittavan, että susitilanne Suomessa ei ole ollut Suomen vastineessa kuvatun kaltainen. Päätöksissä ei ole suotuisan suojelun tason arviointia eikä niissä ole määritelty mitä vahinko-yksilöä ne koskevat.¹¹

27. Suomi katsoo komission vasta nyt esittämien asiakirjojen osalta, että komission vastauksessaan esittämää näyttöä ei tule ottaa huomioon asiaa arvioitaessa.

⁸ Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, Draft - version 4 (November 2005), s. 53, luettavissa sivustolta http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/species_protection/specific_articles/art12/index_en.htm

⁹ Komission vastauksen liitteet 1 ja 3.

¹⁰ Komission vastauksen 6 ja 7 kappale.

¹¹ Komission vastauksen 8 kappale.

28. Ensinnäkin, yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 42 artiklan mukaan asianosaisen on ilmoitettava syy siihen, miksi se vetoaa lisänäytöön vasta vastauksessaan. Tällaista syytä komissio ei ole ilmoittanut.
29. Toiseksi, komission rikkomuksen osoituksena esittämät asiakirjat ovat peräisin ajalta ennen virallisen huomautuksen antamista. Suomea ei voida nyt vireillä olevassa oikeudenkäynnissä tuomita rikkomuksesta ennen virallista huomautusta tehtyjen päätösten perusteella. Suomi on parantanut toimintaansa valvontamenettelyn kuluessa.
30. Asiakirjojen sisällön osalta Suomi haluaa kuitenkin huomauttaa seuraavaa.
31. Kuten komissiokin on luontodirektiiviä koskevassa luonnosasiakirjassaan todennut, subsidiariteettiperiaatteen mukaisesti on asianomaisten kansallisten viranomaisten tehtävä tehdä tarvittavat vertailut ja arvioida vaihtoehtoiset ratkaisut.¹² Kuten Suomi on vastineessaan todennut, Suomen lainsäädäntö edellyttää luontodirektiivin mukaisten poikkeusperusteiden soveltamista erikseen jokaiseen yksittäiseen pyyntilupaan. Näin myös menetellään, vaikka tämä ei joskus näkyisikään itse päätöksestä kaiken valmisteluaineiston sisällön toistamisena.
32. Mitä tulee komission vastauksen liitteenä 1 olevaan päätökseen (3425/722/2000, 12.10.2000), päätöksessä on nimenomaisesti todettu, että lupa on myönnetty enempien vahinkojen estämiseksi. Luvan käyttämisen ehtona on niin ikään mainittu nimenomaisesti, että ”susien karkottaminen ko. alueelta ei ole kohtuullisin kustannuksin mahdollista”.¹³ Vastoin kuin komissio väittää, muun tyydyttävän ratkaisun olemassa olo on täytynyt tutkia. Luvassa on metsästämisestä edellytykseksi asetettu, että susien karkottamiseen ei ole muuta tyydyttävä ratkaisua.
33. Liitteenä 3 olevan päätöksen (110/722/2001, 12.1.2001) osalta Suomi puolestaan toteaa, että päätöksen perusteena on mainittu vahinkojen estäminen. Vastoin kuin komissio väittää, luvan perusteluissa on nimen-

¹² Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, Draft - version 4 (November 2005), kohta 35, s.58, luettavissa sivustolta http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/species_protection/specific_articles/art12/index_en.htm

¹³ Komission vastauksen liite 1, vastauksen sivu 8.

omaisesti mainittu, että ”hakemuksessa tarkoitettussa vahinkotapauksessa ei ole löydettävissä muuta tyydyttävää ratkaisua vahinkojen jatkumisen estämiseksi”.¹⁴ ”Susikannan tila ja sen kehittämistarpeet huomioon ottaen” lupaa suuremman määrän metsästämiseen ei myönnetty. Vastoin kuin komissio väittää, päätöksessä on otettu huomioon niin kannan tila, pyyntiluvan peruste kuin muu tyydyttävä ratkaisukin.

34. Mitä tulee siihen komission vastauksen 7 kappaleen lopussa esittämään väitteeseen, että päätöksissä ei ole yksilöity, mitkä sudet aiheuttavat erityisen merkittäviä vahinkoja tai ovat vaarana yleiselle turvallisuudelle, Suomi kiistää tämän komission väitteen.
35. Kaikissa komission vastineen liitteenä olevissa luissa on varsin tarkkaan määrätty se maantieteellinen alue, jolle lupa on myönnetty.
36. Liitteenä 1 oleva lupa on myönnetty alueelle, ”jota rajoittavat lännessä Kuhmo – Sumsa tie, pohjoisessa Sumsa – Kauronkylä - Juutinvaaran tie, idässä valtakunnanraja ja etelässä Kuhmo – Saunajärvi tie.” Lupa-alue on se, jossa vahinkoa aiheuttavien susien on tiedetty oleilevan. Vastoin kuin komissio väittää, lupa on siis kohdistettu nimenomaisesti vahinkoa aiheuttaviin yksilöihin.
37. Sama koskee liitteenä 3 olevaa lupaa. Kyseissä päätöksessä on nimenomaisesti mainittu lauma, ”Jonnan lauma”, jota pyyntilupa koskee. Lupa on lisäksi rajattu koskemaan selkeästi rajattua aluetta, ”jota rajoittavat Lentuajärvi – Niva – Lentiira – Korkana – rajavyöhyke – Viiksimo – Elimyssalo – Ulvinsalo – rajavyöhyke – Rajakangas – Saunajärventie – Kuhmo-Nurmes tie – Kuhmo – Lentuajärvi”.
38. Mitä tulee siihen komission väitteeseen, että pyyntiluvissa olisi tullut yksilöidä tietty nimenomainen eläin, Suomi toteaa, että tällaista lähestymistapaa ei voida soveltaa suden kaltaiseen laumaeläimeen.
39. Susi on laumaeläin. Lauman jäsenet metsästävät yhdessä eikä esimerkiksi lammastarhassa vieraileva susi aina ole sama yksilö. Tällaisessa tilanteessa tiedossa on varsin hyvin se, minkä lauman yksilöt vahinkoja aiheuttavat. Näin ollen mikäli poikkeamiselle asetetut edellytykset täyt-

¹⁴ Komission vastauksen liite 3, vastauksen sivu 12.

tyvät, mahdollinen pyyntilupa kohdistetaan tietyn lauman yksilöihin. Suomi toteaa, että komission vaatimus siitä, että pyyntiluvassa tulisi aina kyetä nimeämään ja oikeudellisesti pätevällä tavalla erittelemään yksittäinen vahinkoa aiheuttava susi laumasta, on kestämaton.

40. Sellaisessa tapauksessa, jossa vahinkoja aiheuttaneen eläimen tiedetään liikkuvan yksin, lupa luonnollisesti kyetään kohdistamaan tähän tiettyyn eläimeen.
41. Komission kanteen alaviitteessä 6 viitatus tapauksen osalta Suomi viittaa vastineensa 74 kohdassa esitettyyn. Suomi toteaa, että kyseisessä päätöksessä on mainittu luvan myöntämisen perusteena uhka yleiselle turvallisuudelle. Päätöksessä on niinkään todettu nimenomaisesti, ettei "muuta tyydyttävää ratkaisua asian hoitamiseksi" ole. Vastoin kuin komissio väittää, viiden suden kaatolupaa ei myönnetty yksinomaan Kuhmoon.¹⁵ Päätöksessä on lopuksi todettu, että koko alueelle ei voida lupaa myöntää eli muilta osin hakemus on hylätty. Vastoin kuin komissio väittää, päätöksessä on siten mainittu niin poikkeamisen peruste kuin muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen.
42. Edellä sanotun perusteella Suomi katsoo edelleen, että Suomessa on käytössä vaihtoehtoisia ratkaisuja tiukasta suojelujärjestelmästä poikkeamiselle ja tämän muun tyydyttävän ratkaisun olemassaolon tutkiminen on myös suojelusta poikkeamisen edellytys. Myönnettyillä pyyntiluvilla on myös asianmukainen todennettu yhteys vahinkoja aiheuttaviin yksilöihin. Suomi ei näin ollen riko luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan edellytyksiä.

Erityisen merkittävien vahinkojen ehkäiseminen

43. Erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemisen osalta komissio esittää vastauksensa kohdassa 10, että Suomi väittää luontodirektiivin mahdollistavan poikkeamisen onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja taloudellisten arvojen turvaamiseksi mutta että vastineesta ei ilmene, mitä Suomi tarkoittaa onnettomuuksien ehkäisyllä ja taloudellisten arvojen turvaami-

¹⁵ Lupa on alueellisesti rajattu siten, että yhden suden kaatolupa myönnettiin Kajaanin, Paltamon ja Sotkamon raja-alueille, kahden suden kaatolupa Sotkamon ja Kuhmon raja-alueille sekä kahden suden kaatolupa Kuhmon itäosaan rajatulle alueelle.

sella. Lisäksi komissio huomauttaa, että pelkkä haitta tai normaali liikeriski ei ole riittävä peruste poikkeukselle.

44. Erityisen merkittävien vahinkojen osalta Suomi huomauttaa, että komissio on vastauksessaan muuttanut näkökulmaansa kanteessa esitetystä. Sekä perustellussa lausunnossa että kannekirjelmässä komissio on lähtenyt siitä, että Suomen tulkinta poikkeamisesta vahinkojen ennalta ehkäisemiseksi on vastoin direktiivin sanamuotoa ja tavoitteita. Vasta vastauksessaan komissio on esittänyt ensimmäisen kerran väitteen siitä, että Suomen käytännön mukaan pyyntiluvilla ehkäistävät vahingot eivät olisi ”erityisen merkittäviä” vaan vähäisempiä. Tältä osin komission väitteet tulee jättää tutkimatta.
45. Taloudellisten arvojen osalta Suomi toteaa, että luontodirektiivin 16 artiklan b alakohdan mukaan poikkeaminen on nimenomaisesti oikeutettua sellaisten vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat ”viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta sekä vesistöjä ja muuta omaisuutta”. Karjankasvatuksen ja omaisuuden turvaaminen on siis nimenomaisesti oikeutettua. On huomattava, että tämä lista ei ole tyhjentävä vaan poikkeaminen on oikeutettua myös muunlaisten erityisen merkittäviksi luokiteltavien vahinkojen ehkäisemiseksi.
46. Kuten Suomi on vastineessaan todennut, direktiivin sanamuodon mukaan tiukasta suojelusta voidaan poiketa nimenomaisesti erityisen merkittävien vahinkojen *ehkäisemiseksi*. Ei siis edellytetä, että vahingon olisi tullut jo tapahtua. Myös komissio on omaksunut tämän tulkinnan luontodirektiiviä koskevassa luonnosasiakirjassaan.¹⁶
47. Kuten Suomi on todennut, vahingon merkityksellisyys on riippuvainen tapauskohtaisista olosuhteista ja on arvioitava tapauskohtaisesti kansallisten viranomaisten toimesta.
48. Onnettomuuksien ehkäisemisen osalta Suomi toteaa, että luontodirektiivin 16 artiklan c alakohdassa mainitaan nimenomaisesti poikkeamisen olevan oikeutettua kansanterveyttä ja yleistä turvallisuutta koskevista tai

¹⁶ Guidance document on the strict protection of animal species of community interest provided by the Habitats Directive 92/43/EEC, Draft - version 4 (November 2005), kohta 19, s. 54, luettavissa sivustolta

muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt.

Lopuksi

49. Virallisen huomautuksen määräajan jälkeen maa- ja metsätalousministeriöltä on yhteensä 60 hakemuksella haettu lupaa 187 suden metsästämiselle.¹⁷ Ministeriö on tänä aikana tehnyt 14 myönteistä päätöstä, joilla on annettu lupa metsästää 19 suttu.¹⁸ Tämä tarkoittaa, että 77 %:ssa tapauksista lupahakemus on hylätty. Vuoden 2006 maaliskuun loppuun mennessä näillä luvilla oli metsästetty yhteensä 8 suttu. Vastaavana aikana Suomen susikanta on kasvanut 125 yksilöstä¹⁹ runsaaseen 200 yksilöön.
50. Lisäksi Suomessa toteutetut poikkeamistoimenpiteet ovat maa- ja metsätalousministeriön päätöksin kahta tapausta lukuun ottamatta kohdistuneet itäisen Suomen alueelle, jossa susikanta on vahvin ja jossa on paikallisia tihentymiä ja tihentymistä johtuen huomattavia ongelmia.
51. Suomen viranomaiset eivät siis suinkaan myönnä pyyntilupia säännönmukaisesti ja automaattisesti kuten komissio väittää.
52. Komissio esittää kahteen esimerkkiin tukeutuen, että Suomi sallii säännöllisesti suden metsästyksen luontodirektiivin poikkeusperusteiden vastaisesti. Suomen näkemyksen mukaan komission esittämistä esimerkeistä ei kuitenkaan ilmene säännöllistä käytäntöä, joka olisi ristiriidassa direktiivin säännösten kanssa.
53. Vaikka Suomen näkemyksen vastaisesti katsottaisiin, että komission esittämiin lupapäätöksiin sisältyisi puutteellisuuksia, niistä ei voida päätellä, että Suomen viranomaiset olisivat yleisesti jättäneet noudattamatta direktiiviä.

http://www.europa.eu.int/comm/environment/nature/nature_conservation/species_protection/specific_articles/art12/index_en.htm

¹⁷ Ajanjaksolla 1.8.2001-16.3.2006.

¹⁸ Kuten Suomi on vastineensa 77-79 selostanut, pyyntilupien määräaikaisuudesta johtuen ongelmayksilöitä ei välttämättä saada poistettua luvan voimassa olon aikana, joten samaa vahinkoyksilöä voi siinä tapauksessa, että edellytykset poikkeamiselle edelleen ovat olleet voimassa, koskea useampi lupa.

¹⁹ Riistantutkimuksen tiedote 182: 1-7. Helsinki 3.9.2002, s. 1.

54. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut, muutamista soveltamistapa-
uksista, joihin on sisältynyt puutteellisuuksia, ei voida päätellä, että hal-
lintoviranomaiset olisivat yleisesti jättäneet noudattamatta direktiiviä.²⁰
55. Edellä sanotun perusteella Suomi katsoo, että Suomen ei ole näytetty
sallivan säännöllisesti sudenmetsästyksen luontodirektiivin 16 artiklan
poikkeusperusteiden vastaisesti. Suomi ei näin ollen ole jättänyt noudat-
tamatta luontodirektiivin 12 ja 16 artiklan mukaisia velvollisuuksiaan.

Johtopäätös

Edellä sanotun perusteella Suomi pyytää, että yhteisöjen tuomioistuin

- hylkää kanteen, ja
- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Kunnioittavasti

Suomen hallituksen puolesta

Valtionasiamies²¹

Elisabeth Bygglin
Elisabeth Bygglin

LIITTEET

Ei liitteitä.

²⁰ Asia C-229/00, komissio vastaan Suomi, tuomio 12.6.2003, 53 kohta.

²¹ Ulkoasiainministeriön työjärjestyksen (N:o 1174/2005, annettu 22.12.2005) 92 §:n EU-tuomioistuinasioiden johtaja Elisabeth Bygglin toimii Suomen valtionasiamiehenä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa.